

je v dodatku samo omenjenih. — Vse hvale vreden je »Tolmač turških in inih nepoznanih besed«, kjer je vsaka turška beseda, katerih seveda v muhamedovskih pesmih vse mrgoli, razložena in tako užitek teh pesmi omogočen tudi onim, ki jim turške besede niso znane. Saj so celo krščanske pesmi srbske in hrvaške, pa celo prozajske knjige, tako polne turških tujih besed, da preplašijo čitatelja, ki bi inače rad užival lepo knjigo v lepem jeziku.

Kot kuriozum navajam iz tolmača besedo »Kranjac -njca«, kakor vlah, obćenito ime m. kristjan, kaur brez razlike cerkve in narodnosti; zato: kranjci principovci (= vojaki princa Evgenija), ungjurovci (= Ogri). Pri Karabegoviću je Kranjec ono, kar »Nemec« itd.; Kranjad, -i, Kranjadija, -e skupno ime od Kranjec; kranjska zemlja, v kateri Kranjci, t. j. kristjani prebivajo. — Iz tega se vidi, da so muhamedovskim Bosancem »Kranjci« = Švabe, t. j. kristjani brez razlike narodnosti. Tudi Srbom rabi ime »Kranjac« pogrdno in znači vsakega tujca. Bližnji Hrvatje imenujejo vsakega prekohrvaškega Slovence »Kranjca«, in šele pri Slovencih dobiva ime »Kranjec« značenje stanovnika kronovine kranjske. Za značenje »Kranjca = Nemca« se spominjam, da je l. 1870., ko je bila vojska med Nemci in Francozi, nekdo poročal iz Hrvaške, ako se ne motim v »Slov. Narodu«, da ga je vprašal neki seljak: »Je li istina, da se Kranjci tuku s Francozi?« Ta različni geografski obseg imena »Kranjec« me spominja na slično omejitev imena »Dolenjec«. Obćenito imenujemo »Dolenjce« vse Kranjce južno od Ljubljane, a čim niže greš, tem bolj se krči geografski obseg tega imena, ker se vsi branijo biti Dolenjci in imenujejo vsi tako samo one, ki žive niže od njih proti jugu.

R. P.

Objavljenje, spjevao Milivoj Strahinić. Dio I. Rijeka. Tiskarski i litografski zavod Emidija Mohovića nakladnika. 1899. 8°. Ta prvi del »Objavljenja« je izšel vprvič v dubrovniškem »Slovincu« l. 1883. v cirilici, sedaj pa ga je izdal pesnik v latinici, razširil in izgladil. Celo delo stoji na Reki 3 gld., izven Reke 3 gld. 60 kr. Vse knjigarnice sprejemajo naročila. Knjiga je posvečena dru. Peru Čingriji. Pesem je spevana v tercinah ter je didaktične naravi. Jezik lep, gladek in lahko umljiv, vsebina zanimiva. V obliki Dantejeve »Božanske komedije« se opeva zgodovina Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov.

R. P.

Petritzeva »Zbirka slovenskih narodnih pesmi za citre« je izšla v zalogi J. Giontinija v Ljubljani v 3 ličnih zvezkih po 60 kr. Vsak zvezek obsega 10 slovenskih narodnih pesmi, prirejenih prav čedno za igro na citrah. Vsaki pesmi je podloženo besedilo. S to zbirko so dobili citraši to, kar so klaviristi pred kratkim dobili z Gerbičovo zbirko slovenskih narodnih pesmi: vrsto narodnega blaga za svoj instrument. Ker so vse pesmi plemenite vrednosti, služi zbirka v diko naši narodni pesmi, in zato bo vsekdar in povsod dobrodošla. Lepi ti trije zvezki razširijo in utrdijo ljubezen do domače glasbe; in zato jih priporočamo toplo vsakemu, tudi razvajenemu tujcu.

